

ת"פ 13839/05/14 - מדינת ישראל נגד חדר אבו שקאר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 13839-05-14 מדינת ישראל נ' אבו

שקאר(עציר)

בפני כב' השופט דניאל פיש

המאשימה

מדינת ישראל באמצעות פרקליטות מחוז חיפה -פלילי ע"י ב"כ
עו"ד ראמי סלאמה

נגד

הנאשם

גזר דין

חדר אבו שקאר ע"י ב"כ עו"ד ענאן נאסר

רקע

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) ו-(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה לפי סעיף 332(2) ו-(3) לחוק. על פי האמור בכתב האישום, באישום הראשון נטען כי ביום 28.4.14 כאשר הבחין הנאשם ברכב מסוג שברולט הנהוג בידי המתלונן (הראשון), הוא נטל לידיו בלוק אבן, התפרץ לרחוב והשליך את הבלוק לעבר הרכב בעת שחלף לידו, ממרחק של 3 מ', בכוונה לפגוע ברכב ובנוסעים ולסכן את בטיחותם. באישום השני נטען כי ביום 1.5.14 כאשר הבחין הנאשם במתלונן (השני), שהמתין לקבל הזמנה בפיצריה, הוא השליך אבן לכיוון ראשו בכוונה לגרום לו לנכות או לחבלה חמורה. למתלונן השני נגרמה המטומה בראש.

טיעוני המאשימה לעניין העונש

2. המדינה הזכירה שלנאשם הרשעות קודמות בעבירות של נהיגה ברכב מנועי ללא רישיון, הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גניבת רכב, הפקרה ופגיעה ונהיגה פוחזת של רכב והוא ריצה בעבר עונש מאסר בפועל. במקרה הנוכחי נטען שמדובר באירועים חמורים במיוחד כאשר באירוע הראשון נופצה השמשה הקדמית של רכב נוסע לאחר שהאבן הושלכה לעברו במכוון על ידי הנאשם. נטען שעלולה היתה להגרם תאונה קשה. באישום השני נטען שהוטחה אבן גדולה וכבדה לעבר ראשו של המתלונן, אשר עלולה היתה לגרום לחבלה חמורה ואף למוות. נטען שהמעשים הוכיחו שהנאשם חסר רסן ונטול גבולות ומהווה סכנה ממשית לציבור. נקבע שבהכרעת הדין הוזכר שאמנם נגרמה פגיעה קלה יחסית למתלונן אך היה מדובר בעניין של מזל בלבד.

3. הוזכר שמדובר בעבירות שלצידן עונש מאסר מירבי של 20 שנות מאסר והוזכר שהפסיקה מתייחסת בחומרה לעבירות אלימות ומדגישה את הצורך לעקור אותן מן השורש. אוזכרה גם פסיקה בנוגע

לפוטנציאל הסיכון הגבוה הגלום ביידיוי אבנים ובנוסף אוזכרה פסיקה בנוגע לסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה באמצעות השלכת אבנים אשר בה הודגש הסיכון הגבוה במעשה.

4. נטען שהתסקיר העלה שהנאשם אינו מקבל אחריות או מכיר בחומרת מעשיו וכי הוא אינו מסוגל לווסת או לשלוט בדחפיו והוזכר שהתסקיר המליץ על ענישה הרתעתית קונקרטית על ידי הטלת מאסר בפועל. נטען שבמקרה דנן יש לקבוע מתחם ענישה לגבי כל אירוע בנפרד ונטען שבגין סוג העבירות האמור השיקולים המרכזיים הינם הגמול, ההרתעה וההגנה על הציבור. כמו כן, נטען שכאמור בסעיף 40 לחוק קיים חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות ומסיבה זו נדרשת החמרה בעונשו והרחקתו מן הציבור לתקופה משמעותית. נטען שכמעט כל הקריטריונים המנויים בסעיף 40 לחוק מצדדים בענישה מחמירה.

5. המדינה איזכרה פסיקה בה הוטלו עונשים שבגין העבירה של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה הוטלו עונשים שבין 12 עד 24 חודשי מאסר בפועל ובגין עבירות של חבלה בכוונה מחמירה הוטלו עונשים שבין 42 חודשי מאסר בפועל עד 54 חודשי מאסר בפועל. כמו כן ביקשה המדינה שיוטל מאסר על תנאי ופיצוי כספי למתלוננים.

טיעוני הנאשם לעניין העונש

6. הסניגור טען שהוא התקשה לנהל את התיק לאור חוסר שיתוף הפעולה המוחלט מצד הנאשם וטען שעל אף שהנאשם לא הודה, הוא התרשם כי מדובר בנאשם הסובל מבעיית אישיות חמורה וצוין כי הכרעת הדין קבעה במפורש כי העבירות בוצעו על ידו כתוצאה ממצבו הנפשי. נטען שאמנם בסופו של דבר נקבע כי במישור המשפטי הנאשם כשיר לעמוד לדין אך אין להתעלם מן העובדה כי מדובר באדם הסובל מבעיה נפשית התנהגותית, והפרעת אישיות אשר הביאו לביצוע העבירות. נטען שעל פי סעיף 40(9) לחוק, בקביעת מתחם הענישה ההולם יתחשב בית המשפט, בין היתר, בקרבה לסייג האחריות הפלילית. נטען עוד שהנאשם הוא בגיר צעיר כאשר היה כבן 20 בעת ביצוע העבירות. נטען שעברו הפלילי של הנאשם אינו מכביד ברמה שטענה המדינה. הסניגור הפנה לתסקיר שירות המבחן בתמיכה לעמדתו בנוגע למצבו הנפשי הבעייתי של הנאשם. נטען שהנאשם זקוק לשיקום וטיפול. הסניגור הודה שמדובר בעבירות חמורות אך טען כי בסופו של דבר לא נגרמו נזקים קשים.

7. בהשלמת טיעון שהוגש לאחר הדיון חזר הסניגור והזכיר שיש להתחשב על פי החוק בקרבה לסייג לאחריות פלילית בקביעת מתחם הענישה ואיזכר פסיקה לעניין זה. נטען שלגבי האישום הראשון, מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר על תנאי עד ל- 6 חודשי מאסר בפועל. נטען שיש להמנע מהטלת מאסר בפועל בגין אותו אישום בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה. באשר לאישום השני נטען כי מתחם הענישה ההולם נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל. נטען שיש לאמץ את הרף התחתון במתחם האמור.

תסקיר שירות המבחן

8. בתסקיר מיום 19.3.15 הוזכר שהנאשם כעת בן 22, רווק, תושב חיפה שהשלים 11 שנות לימוד. הוא שוהה במעצר בתנאים של השגחה. צוין שבשיחה עם קצין המבחן הנאשם התקשה בשל מצבו הנפשי לענות על השאלות שהוצגו לו באופן ענייני. תוארו קורותיו של הנאשם, לרבות שבבדיקה נפשית נקבע כי הנאשם אינו סובל ממחלת נפש פסיכוטית וכי הוא כשיר מבחינה משפטית לעמוד לדין. מבחינת הערכת הסיכון, לאור קשיי התפקוד, הקשיים הקוגניטיביים וההתנהגות הביזארית שנצפתה במהלך המעצר, הוערך כי קיים סיכון משמעותי להתנהגות מפרת חוק כיוון שהנאשם אינו מכיר בחומרת מעשיו והסיכון שהוא גורם לאחרים ואינו מסוגל לווסת או לשלוט בדחפיו. צוינה גם הערכה פסיכיאטרית במסגרת מעקב פסיכיאטרי במעצר, בה הוערך כי קיימת הפרעה אורגנית אשר תסמיניה מוגברים על רקע תחושות חרדה בעקבות המעצר. בסופו של עניין, המליץ שירות המבחן על ענישה הרתעתית קונקרטי של הטלת מאסר בפועל.
9. מצבו הנפשי של הנאשם והמסקנות באשר לכך נידונו בצורה מפורטת בפרק י' להכרעת הדין של כב' השופט גלעד ואין צורך לחזור על הדברים כאן, כאשר על פי חוות הדעת הרפואיות שהוגשו הנאשם אינו חוסה תחת ההגדרה של אי שפיות אם כי עלה שקיימים אצלו תסמינים נפשיים חריגים משמעותיים.
10. המדינה איזכרה בין היתר את ת"פ 29572-08-13 **מדינת ישראל נ' אשקר** (19.6.2014) שם בגין ידוי אבנים לעבר אוטובוס נקבע מתחם ענישה בן 8 חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר והוטלו 20 חודשי מאסר בפועל על שני נאשמים צעירים.
- בע"פ 9896/09 **פארס משארה נ' מדינת ישראל** (3.5.2010) בגין ידוי אבן גדולה על רכב הוטלו על נאשם 24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון לא התערב בתוצאה ואף קבע שהיה מקום להטיל עונש חמור יותר.
- בת"פ 42201-08-11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (3.6.2012) בגין הטלת אבן לעבר הרכבת הקלה, הוטל עונש של 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון הפחית בעונש והעמידו על 12 חודשי מאסר בפועל.
- בת"פ (ת"א) 40331/07 **מדינת ישראל נ' מגארי מוחמד** (13.4.2008) הוטל עונש של 4.5 שנות מאסר בגין עבירות לפי סעיף 335(א)(1) וסעיף 333 לחוק העונשין כאשר היה מדובר בהשלכת אבן כבדה שפגעה בראשו של המתלונן.
- בע"פ 8870/12 **חאלדי סנד נ' מדינת ישראל** (15.1.2014) הוטלו על נאשמים 45 חודשי מאסר בפועל בגין ביצוע עבירה של חבלה בכוונה מחמירה כאשר הם תקפו את המתלונן בתחנת דלק עם מוט ברזל ושוקר חשמלי.
- בע"פ 8144/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.3.2015) קבע בית המשפט העליון שמתחם הענישה

לעבירה של חבלה בכוונה מחמירה נע בין 42 עד 96 חודשי מאסר. באותו מקרה עונשו של הנאשם, שהיה צעיר בן 20 ועם נסיבות משפחתיות קשות, הוקל ל- 42 חודשי מאסר.

11. הסניגור איזכר פסיקה מקלה יותר ובין היתר: ת"פ 9343-07-14 **מדינת ישראל נ' פלוני (23.12.2014)** כאשר בגין ביצוע שוד כלפי אשה מבוגרת הוטלו 20 חודשי מאסר. באותו מקרה התחשב בית המשפט באמור בסעיף 40ט(9) לחוק העונשין.

בע"פ 9062/12 **אושרי חבה נ' מדינת ישראל** (10.6.2014) התקבל ערעור של נאשם שהורשע בהריגה והופחת עונשו מ- 10 שנות מאסר ל- 7.5 שנות מאסר כאשר נקבע שהיה מקום לקחת בחשבון בין שיקולי הענישה את הקרבה לסייג לאחריות פלילית.

בת"פ 36372-01-13 **מדינת ישראל נ' חסן חיג'אזי** (19.2.2014) בגין עבירות שכללו סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה נקבע מתחם ענישה שנע בין 6 חודשי מאסר עד 4 שנות מאסר. באותו מקרה, בהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

12. במקרה דנן הערכים החברתיים שנפגעו בשני האישומים הם: בטחון הציבור, בטיחותו ברשות הרבים, ושלומם וביחס למקרה השני גם שלמות הגוף. מידת הפגיעה היתה גבוהה מחד, לאור הסיכון הרב אליו נחשפו המתלוננים. מאידך, בפועל נגרמו נזקים קלים בלבד. מדיניות הענישה בנוגע לעבירות צויינה לעיל.

13. כפי שטענה המדינה סעיפים 40ט(א)(2)(3) לחוק פועלים לחומרה ביחס לנאשם. לעומת זאת, אין כל ספק כפי שצויין, הן בהכרעת הדין והן במסגרת התסקיר, שהנאשם סובל מבעיה נפשית חמורה יחסית אף אם אין היא מגיעה לכדי סייג לאחריות פלילית. כאמור בסעיף 40ט(א)(9) לחוק נסיבה זו פועלת לקולא ביחס לנאשם.

14. כתוצאה, הנני קובע שמתחם הענישה בגין האישום הראשון נע בין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות עד 36 חודשי מאסר בפועל. מתחם הענישה ההולם בגין האישום השני נע בין 12 חודשי מאסר בפועל עד 4 שנות מאסר בפועל.

15. במקרה דנן הגעתי למסקנה שיש מקום להטיל עונש כולל לכל האירועים כאמור בסעיף 40יג(ב) לחוק וזאת בין היתר, לאור העובדה שהאירועים בוצעו בתאריכים סמוכים כאשר יש להניח שעל אף שלא היה ביניהם קשר, הם בוצעו על רקע מצבו הנפשי הבעייתי של הנאשם כאשר יצוין שלא מצאתי כל סיבה אחרת לביצועם. יש עוד להוסיף שהאירועים נושאים אופי דומה כאשר בשני המקרים מדובר בהשלכת אבנים או בלוקים על אנשים שנמצאו בסביבתו הקרובה של הנאשם ואשר אין הוא מכיר אותם.

16. בהתאם לשיקולים המפורטים בסעיף 40 לא לחוק יצוין שמדובר באדם צעיר יחסית. בנוגע לעברו הפלילי, אמנם לנאשם עבר פלילי ואולם, ככלל אין מדובר בעבר מכביד למדי ומעיון בגליון הרשעותיו אין זה ברור אם העבירות אשר צוינו בו בוצעו על רקע דומה לעבירות הנוכחיות. כאשר במקרה זה מדובר באדם צעיר מאוד, הגעתי למסקנה שיש להטיל על הנאשם עונשים כדלקמן:

1. מאסר בפועל לתקופה של 36 חודשים, כאשר מתקופה זו תנוכה התקופה בה שהה הנאשם במעצר מיום 1.5.14.

2. מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו שיופעל אם יעבור עבירת אלימות מסוג פשע.

3. תשלום פיצוי בסך של 2,500 ₪ לכל אחד מן המתלוננים בשני האישומים אשר ישולם עד ליום 30.12.15.

17. הערה לקראת סיום לשירות בתי הסוהר: בהליך התברר כי לנאשם בעיות נפשיות כאלה ואחרות. על אף שאינו נכנס לקטגוריה של העדר שפיות, רצוי שמצבו הנפשי ילקח בחשבון בעת קביעת התנאים של ריצוי עונשו.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתן היום, א' תמוז תשע"ה, 18 יוני
2015, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.
דניאל פיש, שופט